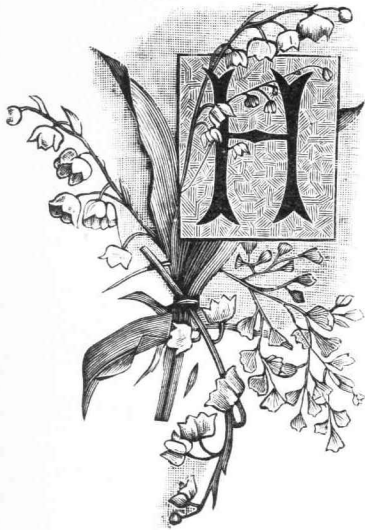

* ΠΑΛΑΙΟΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΧΡΟΝΟΙ *

Μεγάλη Ἑλλάς, τὸ θεομουρογὸν ὄνειρον τριῶν Ἑλληνικῶν γενεῶν, ἔγινε πραγματικότης. Εἰς στιγμήν καθ' ἣν δλόκληρον τὸ Ἔθνος εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τῆς βαθυτέρας ἀγωνίας προσέκλυψεν ἓνα θαῦμα, τὸ αἰώνιον θαῦμα τῆς Ἑλληνικῆς μεγαλοουρίας. Ἀπὸ τὸν σεισμὸν τῆς Ἐθνικῆς ψυχῆς, ὅστις εἶχε συσσωρεύσει ἐρείπια ἀπογνώσεως, ἀπεπρόβαλλον τὰ ὠραιότερα ἄνθη τῆς ἀκαταβλήτου Ἑλληνικῆς ἀξίας.

*Πῶς θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ἀδόκητον αὐτὴν μεταβολήν, τὰ συντελεσθέντα μεγαλοουρήματα, τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος; Ὁ ἱστορικὸς θ' ἀνεύρη τὴν πηγὴν τῶν γεγονότων τοῦ 1912-13 εἰς τὴν Διπλωματικὴν ἐργασίαν καὶ ἱκανότητα, ἴσως εἰς αὐτὴν τὴν ἀκατάσχετον φορὰν τῶν πραγμάτων, εἰς τὴν ὠρίμανσιν τοῦ ἀνατολικοῦ προβλήματος, τὸ ὅποιον ἀφοῦ εἶχε διατρέξῃ ὅλα τὰ στάδια τῆς ματαίας λύσεώς του, κατέληξεν εἰς τὴν φυσιολογικὴν λύσιν του, εἰς τὴν διὰ τοῦ ξίφους λύσιν τοῦ προβλήματος ὑπ' αὐτῶν τῶν κυριωτέρων παραγόντων του, τῶν Βαλκανικῶν Λαῶν. Ἄλλ' ἀπομένει ἀκόμη ἀνεξήγητος διὰ τὴν Ἱστορικὴν ἐρευναν ἡ ἀφάνταστος ἐκείνη ἠθικὴ δύναμις, τὴν ὁποίαν ἐφανέρωσεν αἰφνιδίως εἰς τοὺς δύο τελευταίους πολέμους ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ. Ἀπὸ ἓνα Λαόν, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο ὅτι εἶχε χάσῃ ὁ ἴδιος τὴν πρὸς ἑαυτὸν πίστιν καὶ ἀπέναντι τοῦ κόσμου τὴν πεποίθησιν, ὅτι θὰ ἦτο ἱκανὸς νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ δυσχερέστατα τοιμήματα, ἀπὸ ἓνα Λαόν, ὃν ἐνόμιζον καταβληθέντα, ἐξεδηλώθη θαυμαστὴ ὁρμὴ, ἱκανὴ νὰ συντελέσῃ τὰ ἀκατόρθωτα. Καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ οἱ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐπιτελεσθέντες θρίαμβοι κατέδειξαν ἀληθῆ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ. Ψυχικὸν ὁμαδικὸν φαινόμενον ἀπὸ τὰ ἐκπληκτικώτερα εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν ἀγώνων τῶν Λαῶν. Διότι ὅσον τέλειον στρατὸν καὶ ἂν εἴχωμεν, ὅσον ἐξησηχημένας καὶ ἂν εἴχωμεν τὰς ἀμυντικὰς μας δυνάμεις, ὅσον ἀκμαῖος καὶ ἂν ἐκινήθῃ ὁ διοικητικὸς νοῦς, ὅσον ἀριστοτεχνικὴ καὶ ἂν ἐδείχθῃ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς στρατηγικῆς, ὅλα ταῦτα εἶναι ἀνεπαρκῆ νὰ ἐξηγήσουν ἀνδραγαθήματα ὁμαδικῆς ἱκανότητος οἷα τὰ τοῦ **Κιλκίς**, τῆς **Δοῦράνης**, τῆς **Τζουμαγιᾶς**.*

Μόνον διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς ψυχολογικῆς ἐρεῖνης θὰ ἐφερόμεθα πρὸς τὴν ἀκριβεστέραν ἐξήγησιν. Ὁ Ἕλλην στρατιώτης ἀνεδείχθη μέγας πρωτίτως ἐκ τῆς ἀφυπνισθείσης συνειδήσεώς του, ὅτι ὡς φυλὴ εἰς τὴν Βαλκανικὴν, ἦτο ἡ ἀνωτέρα. Ὁ μυστηριώδης σύνδεσμος τῶν μακρῶν παραδόσεων, ἡ ἀτοπεποίησις, ὅτι ἀνθρωπολογικῶς ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ κατέχει διὰ μέσον τῶν αἰῶνων τὴν ὑψηλοτέραν βαθμίδα, ἡ συναίσθησις ὅτι βιολογικοῖστορικῶς ἡ φυλὴ αὐτὴ ὑπερτερεῖ τὰς ἀντιπάλους τῆς ὡς ἐξωτερικὴ παρὰστασις, ὡς ἐσωτερικὴ ἀξία, ὡς εἰδυῖα, ἐνέργεια, ἀντοχὴ καὶ θέλησις θὰ ἦσαν τὸ ἄθροισμα τῶν παραγόντων τῆς ἀδοκίτου ἐπικρατήσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἰσχύος. Συνεπεστέρα ἐνεύθεν πρὸς τὴν ἰδιοσυνοστασίαν τῆς φυλῆς μας εἶναι ἡ ἐξήγησις τῶν κατωρθωθέντων λαμπρῶν ἄλλων διὰ τῆς ἐρεῖνης τῶν ἠθικῶν δυνάμεων τῆς Ἑλληνικῆς συνειδήσεως. Ἡ νεωτεριστικὴ τεχνικὴ ἐπιβολὴ μεγάλως τὰς νίκας τῶν στρατῶν, ἡ στρατηγικὴ ἰκανότης εἶναι ἐκεῖνη, ἣς συμβάλλει κατὰ πᾶν εἰς ταύτας, ἡ τελεία ὁργάνωσις τὰς διευκολύνει, ἀλλ' ἄλωσις ἐχθρικῶν πυροβόλων, ὅπως εἰς τὸ **Κιλκίς** καὶ ἀλλαγῶν εἶναι κυρίως πράξεις ἠθικῆς ἀξίας. Ὅσοις θὰ ἠδύτησε νὰ συνέζησε τὰς ὑπερωραίας ἐκεῖνας στιγμὰς τῆς Ἑλληνικῆς ὁρμῆς καὶ δυνάμεως, θὰ ἠδύνατο νὰ κατανοήσῃ τὴν ἠθικὴν αὐτῆν ἀξίαν εἰς ὅλην τὴν θανραστήν ἐπιβολὴν τῆς. Εἰς τὰς μάχας τοῦ

* ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΚΤΟΣ ΤΟΜΟΣ *

* 1914 *

1912 καὶ 1913 ἐπεβεβαιώθη ἀδιαφύεστος ἡ ἱστορικὴ ἠθικὴ ἰκανότης τῶν Ἑλληνικῶν ὀμάδων ἀπέναντι τῶν ἐφίστων Ἑθνικῶν κινδύνων, εἰς τὰς κορισμοτέρας στιγμὰς, καθ' ἃς ἔρχεται νὰ κριθῇ ἐνοικειδῆτως ἡ ἀξία τῆς ἀριστοκρατικῶς ὑπεριέρας φυλῆς ἀπέναντι τῶν ὑποδεεστέων τῆς εἰς τὴν ἀνθρωπολογικωτέραν ἠθικὴν ἐννοίαν.

Αἱ Ἑλληνικαὶ νίκαι, ἐκ τῶν ὁποίων προήλθε καὶ πάλιν μετὰ αἰῶνας μία Μεγάλῃ Ἑλλάς, κυρίως εἶναι ἔργον τῆς ἠθικῆς ἀρετῆς τοῦ Λαοῦ τῆς. Εὐδοισκόμεθα οὕτω πρὸς τῆς ἀσφαλεστέρας ἐγγυήσεως τοῦ μέλλοντος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

*

Καὶ ἀντάξια τῆς Λαϊκῆς αὐτῆς ἠθικῆς δυνάμεως διαγωνίζονται ὁμοίως εἰς τὴν ἠθικωτέραν ἐννοίαν αἱ ἰσχυρότεροι μορφαί, αἱ ὁποῖαι διέλαμψαν εἰς τὸν μακρὸν αὐτὸν Ἐθνικὸν ἀγῶνα καὶ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος. Ἐξόχως συμπα-

θής, πλήρης από Ἑλληνικὴν φῶς ἀναπροβάλλει ἡ σεπτή μορφή τοῦ Βασιλέως **Γεωργίου Α΄**. Ὁ Ἄναξ αὐτός, τοῦ ὁποῖου ἡ μακρὰ ζωὴ ἐλικνίσθη εἰς τὴν ἀπαλότητα, ἀλλὰ καὶ τὰς πικρίας μιᾶς διασοῦς εἰσθήνης, εἰς ἣν θλιβερὰν παραφωνίαν ἀπετέλεσεν ὁ ἀτυχή ὅσον καὶ ἄκαιρος καὶ ἄωρος ἐκεῖνος πόλεμος τοῦ 1897, ἐπέπρωτο γὰ ἴδῃ τὴν Δόξαν βραβεύουσαν τὸ Ἔθνος του καὶ τὴν Δυναστείαν του εἰς τὰς τελευταίας γεροντικές του ἡμέρας. Καὶ τὸ τραγικὸν τέλος του, ὅσον ἐκιάτως ἄδικον καὶ σκληρὸν καὶ ἂν ὑπῆρξε δι' ἓνα Βασιλέα, ὁ ὁποῖος παρέλαβε μίαν Ἑλλάδα περίπου ξορεία καὶ εἶχε τὴν σπανίαν τύχην γὰ τὴν ἴδῃ ἀκμάσασαν ἠθικῶς, ἔλικῶς, ἐκπολιτιστικῶς καὶ τὴν ζηλευτοτέραν ἀκόμῃ τύχην γὰ τὴν ἀποκαταστήσῃ εἰς τὰ εὐρέα σημεριὰ ὄριά της, καὶ τὸ φρικῶδες ἐκεῖνο τέμα τῆς ζωῆς του ἀνύψωσεν αὐτὸν εἰς τὴν εἰλικρινεστέραν ἐκτίμησιν καὶ εὐγνωμοσύνην τοῦ Λαοῦ του. Εἰς τὴν μακροτάτην Ἰστορίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τ' ὄνομά του θ' ἀπομείνῃ ἐξ ἴσου λαμπρὸν ὅπως καὶ τὰ ἡρωϊκώτερα τῶν ἐστεμμένων Ἑλληνικῶν κεφαλῶν. Ἔπεσε νεκρὸς ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, ἣς εἶχε ταχθῆ μέγας, ἐπιβλητικὸς καὶ ἄγροπος φρουρός της. Ὅλον τὸ τραγικῶς ἔνδοξον μεγαλεῖον τῆς φυλῆς του ἐπεσφράγισεν ἡ ἡρωϊκὴ ἐκείνη πῦσός του. Καὶ πόσον εὐγενῆς, ἀγαθός, ἄκακος, γλυκὺς Ἑλλῆν Βασιλεὺς ὑπῆρξε μέχοι τῆς ἐσχάτης προῆς του ὁ **Γεώργιος Α΄**. Ἡ πορφύρα δι' αὐτὸν δὲν ἦτο πομπῶδες γνώρισμα, ἀλλ' ὅλη ἡ μεγαλειότης του ἐφανεροῦτο εἰς τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο μειδιάμα του. Δημοκράτης Βασιλεὺς διέγινωσεν μὲ λεπτοτάτην ψυχικὴν ἰκανότητα γὰ βασιλεύσῃ ἐπὶ τῶν δημοκρατῶν πολιτῶν του, γὰ χαρῆ μαζύ των εἰς τὰς ὅλας χαράς των, γὰ συμπονήσῃ εἰς τὰς θλίψεις των, γὰ συγκλονισθῆ εἰς τὰς βιαίας ἀλλὰ παροδικὰς λαίλαπας τῶν πολιτικῶν γεγονότων τοῦ Λαοῦ του, αἱ ὁποῖα τελικῶς τὴν ἀποτέραν πηγὴν των εἶχον τὴν Ἐθνικὴν αἰτίαν. Συνετός καὶ ἀγχίνους, ἐγνώρισε γὰ ἐξέλθῃ πάντοτε τῶν καταγίδων ἀμείωτος ὄχι μόνον αὐτός, ἀλλὰ γὰ ἐξαγάγῃ καὶ τὸν Λαόν του ἀκέραιον. Ἡ πολῦτιμος ἐκείνη περικοπὴ τῆς Διαθήκης του προσ τὸν λατρευτὸν Υἱόν του, σύνθεσις ποιήσεως καὶ συνέσεως, αἰσθήματος καὶ λογικῆς, χαρακτηρίζει κατὰ τὸν εμφαντικώτερον τρόπον τὸν Βασιλέα Ἑλληνα, τὸν ἰκανὸν ἄνθρωπον, τὸν συνετὸν ἀνώτερον πολίτην καὶ δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἀνεκτίμητον σοφὸν παράγγελμα Δημοκράτου Ἡγεμόνος τῆς νεωτέρας Ἰστορίας τῶν Δημοκρατικῶν Λαῶν.

Καὶ κανεὶς ἄλλος δὲν ἐθόρησεν εἰλικρινεστέρον τὸν ἡρωϊκὸν ἐκεῖνον θάνατόν του ἀπὸ τὸν Λαόν του. Ὅσαι παρεξηγήσεις καὶ ἂν εἶχον παρεμβληθῆ μεταξὺ Στέμματος καὶ Λαοῦ κατὰ τὴν μακρὰν πολιτικὴν καὶ Ἐθνικὴν σταδιοδρομίαν τῆς ἀγωνιζομένης διὰ μίαν τελικὴν νίκην μικρᾶς Ἑλλάδος, παρεξηγήσεις ἀναπόφευκτοι ἐνὸς πολυταράχου πολιτικοῦ καὶ Ἐθνικοῦ βίου, διελύθησαν αὐταὶ διὰ τοῦ σπαρακτικοῦ θανάτου τοῦ Ἄνακτος εἰς τὴν λαμπροτέραν στιγμήν τῆς Βασιλείας του. Ἐκπληκτος, πλήρης δακρύων θυμασμοῦ, λατρείας καὶ ἀφοσιώσεως ὁ Λαός του εἶδεν αὐτὸν τὸν ἐξαφρικτὸν θάνατον τοῦ Βασιλέως του ἐξεῖ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς Ἑλληνικῆς τιμῆς, ὅπου εἶχε τάξῃ ἑαυτὸν μὲ ὅλον τὸν ἀγελῆ τρόπον του τῆς ἐπεροσπίσεως τῶν Ἐθνικῶν συμφερόντων, μὲ ὅλον τὸν ἀθόρον ἡρωϊσμόν του, μὲ ὅλην τὴν ἀνευ ἐπιδείξεως ἐπιθεωρασίαν τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἰσχύος τοῦ Ἔθνους του. Τὸ σεπτὸν αἷμα ἐνὸς Βασιλέως ἐπότισε γονίμως τὸ ἄνθος τῆς ἐλευθερίας μιᾶς φυλῆς. Ποῖος θὰ εἴπῃ

Handwritten signature in Greek script, likely reading 'Π. Γ. Μαθιοπούλου'.

ΕΡΓΟΝ
Π. Γ. ΜΑΘΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ
Γ. ΜΠΟΥΚΑ

* Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΗΤΗΡ *

Handwritten signature

* Κατά τελευταίαν φωτογραφίαν Γ ΜΠΟΥΚΑ *

Γεωργίου Β.

ὅτι ὁ Βασιλεὺς **Γεώργιος Α΄** δὲν ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν, ὅπως ὑπῆρξε καὶ ὁ ἀντάξιός αὐτῶν Ἀρχηγός :

*

Ὁ Διάδοχος **Κωνσταντῖος** — ὁ Βασιλεὺς **Κωνσταντῖνος ΙΒ΄** ἀνεφάνη ὁ τηλαυγῆς ἥλιος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναγεννήσεως. Ἡ Μοῖρα τῆς Πατριδος ἠθέλησε νὰ πέσῃ νεκρὸς πρὸ τοῦ τυράννου μαζὺ μὲ τὴν πῦσιν τοῦ Γένους του ὁ τελευταῖος ἀναξ τῆς, ὁ **Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος**· ἡ ἰδία Μοῖρα ὤρισεν, ὅπως ἀναστήσῃ τὸ Γένος ὁ **Κωνσταντῖνος ΙΒ΄**. Ἡ Ἀνάστασις αὐτῆ δὲν ὑπῆρξεν ὀλοκληρωτικὴ, ἀλλ' ὁ Στρατηλάτης Βασιλεὺς ἐπλησίασε πολὺ τὸ Ἔθνος πρὸς τὴν τελειωτικὴν ἀνάστασίν του. Ποτὲ σχεδὸν Βασιλεὺς, ἀρχηγός τοῦ Στρατοῦ του, δὲν ἠντιχῆρε νὰ καταγάγῃ τοιαύτας καὶ τοσαύτας νίκας εἰς τόσον βραχὺ χρονικὸν διάστημα καὶ νὰ καταβάλλῃ συγχρόνως δύο προαιωνίους ἐχθροὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ καιριωτάτων πληγμάτων. Ὁ Βασιλεὺς **Γεώργιος Α΄** παρέδωκεν εἰς τὸν Υἱὸν του μίαν Ἑλλάδα μικράν, ἀλλ' ἰσχυράν, ἔτοιμον εἰς τὸν τελικὸν ἀγῶνα. Ὁ Βασιλεὺς **Κωνσταντῖνος ΙΒ΄** ἀνειροπόλησε τὴν εὐκλείαν τῆς χώρας ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ ἐβασίλευε καὶ αἱ ἐπίτῃλοι στρατιωτικαὶ ἀρεταὶ του τὸν ὠδήγησαν ἐκεῖ ἔνθα αἱ δόξαι δύο νικῶν ἀνέστησαν τοὺς μυθικοὺς Ἑλληνικοὺς ἡρωϊσμούς.

Ὑπῆρξεν ἐποχὴ, ὅπου μετὰ τὸν πρῶτον πόλεμον διαταγματοὶ τινες ἠκούσθησαν διὰ τὴν τόλμην τῆς Ἑλλάδος νὰ ὀφροκινδυνεύσῃ καὶ εἰς δεύτερον πόλεμον. Ἀλλ' ἡ σιδηρὰ θέλησις τοῦ Βασιλέως, ἡ περιεσκεμμένη ἀπόφασίς του, ἡ ἀτρόμητος τόλμη του ἀνεφάνθη: «Ὁ πόλεμος αὐτὸς εἶναι ἀναπόφευκτος μίαν ἡμέραν. Τόσον τὸ καλλίτερον διὰ τὸ Ἔθνος, ἂν τὸν δεχθῶμεν σήμερον». Καὶ οἱ θαυδῶναι λόγοι του ἰσχυσαν νὰ ἐμπνεύσουν ἄμετρον ὄψιμον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ὁ ὀρητικῶς κινήθεις βραχίων ἐργάτησε τὸν λυσαλέον πόθον τῆς ἐκδικήσεως τῶν Ἑλλήνων στρατιωτῶν καθ' ὅσον κτυπημάτων κατὰ τῶν Ἑθνικῶν δικαιώσεων προέβαλλεν ἡ Βουλγαρικὴ ἀδθαιοεσία καὶ βουλμία.

Καὶ ποία ἀμυγῆς στρατιωτικὴ μορφή αὐτῆ τοῦ Βασιλέως **Κωνσταντῖνου ΙΒ΄**. Πρέπει ν' ἀνατρέξῃ τις εἰς τὰς μακρονοτέρας ἐποχὰς τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, διὰ νὰ ἀνεύρῃ τὴν ὁμοίαν τῆς. Κατὰ τὸν πρῶτον πόλεμον, τὸν πρὸς τοὺς Τούρκους, αἱ περιλάμπροι δάφναι τοῦ τότε Ἑλληνος Διαδόχου, ὅσον καὶ ἂν ἐξετιμῆθησαν μ' ἐγνωμοσύνην ὑπὸ τοῦ Δαοῦ του, δὲν ἴσχυσαν νὰ ἐπιβάλλουν τὴν Στρατηγικὴν Αὐτοῦ δεξιότητα εἰς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. Ἡ Εὐρώπη προκατελημμένη ἐκ τῆς Βουλγαρικῆς διαφημίσεως, εἶχε πιστεύσῃ, ὅτι τὰ πολεμικὰ τρόπια τοῦ Ἑλληνος Διαδόχου εἶχον δευτερεύουσαν σημασίαν. Ὅλοι εἶχον ἐξαντλήσει τὸν θαυμασμόν τους πρὸς τοὺς Βουλγάρους. Αὐτοὶ ἐθεωροῦντο οἱ Τιτᾶνες τῆς Βαλκανικῆς γιγαντομαχίας, ὑπὸ τὴν σκιάν των μόνον νανώδη ἦσαν τὰ παραστήματα τῶν λοιπῶν νικητῶν. Καὶ ποία ἦτο ἡ κατάπληξις ὅταν ὁ νοῦς καὶ τὸ ξίφος τοῦ Βασιλέως **Κωνσταντῖνου** κατέδύμῃ καὶ ἐξηγράφισε τὴν πεποίθησιν αὐτῆν. Ἐκθαμβος ὁ πεπολιτισμένος κόσμος εἶδε ἓνα μειοψόφουρα Στρατηγὸν Βασιλέα, ἀτρόμητον ἐκδικητὴν τοῦ πατρικοῦ αἵματος, ἀνδρείως συντιβόοντα τὸν ἀήτητον θεωρούμενον ἐχθρὸν καὶ καταδιώκοντα αὐτὸν ἐν μέσῳ ἀποκρυμνοτάτου ἐδάφους περίτρομον καὶ διαρκῶς ἠτιώμενον πρὸς τὰ παλαιὰ σύνορα τῆς Βουλ-

* Κατά τελευταίαν φωτογραφίαν Γ. ΜΠΟΥΚΑ *

* Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

Γουίλιαμ

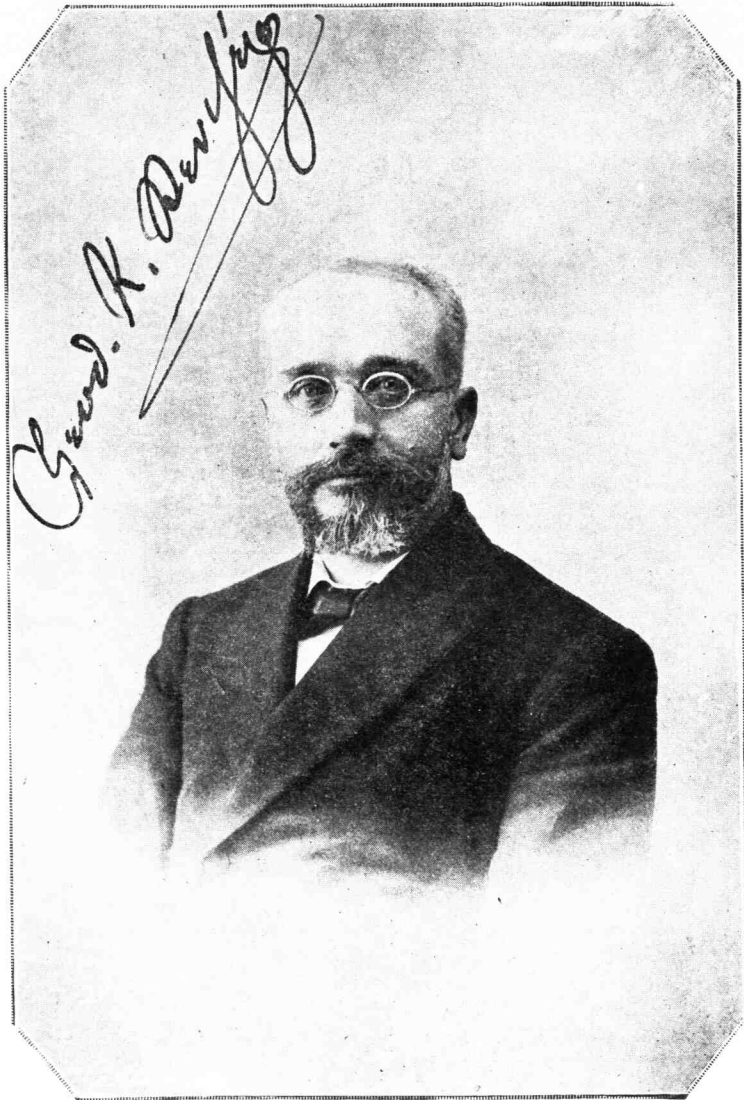
* Φωτογραφία Γ. ΜΠΟΥΚΑ *

* ΕΥΔΑΙΜΩΝ ΕΣΤΕΜΜΕΝΟΣ ΠΑΤΗΡ * Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΘΥΓΑΤΕΡΩΝ ΤΟΥ *

γαρίας. Τοιοῦτοι ἀσύλληπτοι θοιάμβοι ἦσαν ὡς ἀποκαλύφεις ἀγνόστοι καὶ μὴ ἐκτιμηθείσης ἀξίας, δυνάμεως, ἐνφύιας, τόλμης. Ὁ ἀσὴρ τοῦ Βασιλέως **Κωνσταντίνου** ἔλαμπε τότε εἰς τὸ Ἑλληνικὸν στερέωμα μὲ ὄλον

τὸ παλαιὸν ἀζτινοβόλισμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος. Ἐνα Ἔθνος εὐφραίνεται γάτω, τὸ ὁποῖον γνωρίζει ἀκόμη γὰ ζῆ καὶ γὰ λαμπρύνεται, ἦτο ἡ γενικὴ ἀναφώνησις, καὶ τὸ Ἔθνος αὐτὸ ἔχει ἐπὶ κεφαλῆς ἕνα Βασιλέα,

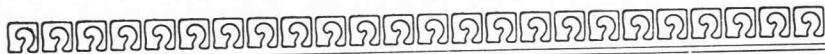
γνώριζοντα τὴν ἔνδοξον ἱστορίαν του καὶ ἀναγεννήσαντα ταύτην. Καὶ ἐδικαιώθησαν πληρέστατα οἱ βαρυσήμαντοι λόγοι τοῦ ἰδεώδους καὶ Βασιλέως. «Ὁ πόλεμος πρὸς τοὺς Βουλγάρους ἦτο ἀναπόφευκτος. Τόσον τὸ καλλίτερον, ποῦ τὸ Ἔθνος τὸν ἐδέχθη ἀμέσως, ἀνευ δισταγμοῦ».

Βασιλεὺς ἀνερχόμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου μὲ τοιαύτας λαμπρὰς σελίδας, ὡς ἐχάραξεν ὑπὸ τὴν βαθύνητον ἡγεσίαν του ἢ Ἑλληνικῆ λόγῃ, μὲ τοιαύτην ἀκλόνητον πεποιθήσιν εἰς ἑαυτὸν, τὸν Στρατὸν καὶ τὸν Λαόν του, δικαιούται νὰ ἦναι ὑπερήφανος, νὰ προσδοκᾷ εἰς τὴν εἰρυντέραν προόδον τῆς χώρας του, εἰς τὴν ἀκμαιοτέραν ἐνίσχυσίν της, εἰς τὴν τελείαν ἐκπλήρωσιν τῶν ἰδανικῶν της καὶ τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἀκαταγώνιστων δικαιοματίων της. Καὶ ἴσως ὁ Βασιλεὺς **Κωνσταντῖνος** νὰ μὴ ἔφθασεν ἀκόμη εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς Ἑλληνικῆς δόξης του. Δι' ἓνα τόσον Στρατηγὸν - Βασιλέα, διτιῶς ἐστεμμένον διὰ τοῦ στεφάνου τῆς νίκης καὶ τοῦ ἐνδόξου στέμματος, ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ τέλος προσατενίζον τὸν ἄπειρον ὀρίζοντα. Τίς οἶδε δὲ ἂν ἡ Μοῖρα, ἣτις ἠθέλησε νὰ φέρῃ αὐτὸς τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἑκατομμύρια ὁμοσθητῶν του μέχρι τῶν πικρῶν τῶν θερμοτέρων ὀνειρώων τοῦ Γένους, δὲν ἐπιφυλάσσει εἰς αὐτὸν τὸν ὀνειροπόλον νικητὴν νὰ στήσῃ μὲ τὰς σεπτὰς χεῖρας του μίαν ἡμέραν τὸ ἔθρον σύμβολον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἐκεῖ, ὅπου ἡ βάροβαρος χεῖρ τῶν Ἀσιατῶν τυράννων ἤλωσε τὴν ἡμισέληρον.

*

Πρὸ τῆς πολιτικῆς μορφῆς τοῦ Ἑλευθερίου Βενιζέλου θὰ σταθῇ πολὺ ὁ ἱστορικός. Διὰ τὴν μετρήσῃ τὴν δύναμιν τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρὸς θὰ καταφύγῃ ἀναποφεύκτως εἰς τὴν ἠθικὴν ἐπίδοσιν, τὴν ὁποίαν ἔσχεν ὁ Κορὴς πολίτης ἐπὶ τῆς φυλῆς του. Ὅλα θὰ ἦτο ἴσως δυνατὸν νὰ παρῆχοντο εἰς τὴν πρὸ τετραετίας ἀναστατωμένην Ἑλλάδα, διὰ τὴν προσελάσῃ ἱκανὴ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου, ἀλλὰ τὸ δυσχερέστερον ὅλων ἦτο ἡ ἔλλειψις τῆς μυστικῆς, βαθείας καὶ ἰσχυρῆς ἐκείνης πίστεως πρὸς τὴν ἐργασίαν, τὴν ἐνέργειαν. Αὐτὴ ἔλειπε καὶ αὐτὴν ἤλθε νὰ ἐμφυσήσῃ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, εἰς τὸ ἀπογοητευμένον Ἔθνος ὁ **Ἑλευθέριος Βενιζέλος**. Ἄν ὅλοι αἱ πρὸ αὐτοῦ καὶ περὶ αὐτὸν Ἑλληνικαὶ πολιτικαὶ μορφαὶ ἐστέρησαν εἰς τὰς Ἐθνικὰς προσδοκίας, μίαν νεοίως ἦτο ἡ ἀτέλειά των, οὗτι δὲν εἶχον εὐρέως ἀνεπτυγμένην διὰ τὸν ἑαυτὸν των τὴν πίστιν ταύτην πρὸς τὴν ἐπνώπιουσαν ἠθικὴν δύναμιν τῶν Ἑλληνικῶν ὁμάδων, ἐπομένως δὲν ἠδύναντο καὶ νὰ τὴν ἀφυσίσουν.

Με ὅτι καὶ ἂν λέγεται διὰ τὸν πολιτικὸν αὐτὸν, διὰ τὰ σφάλματα, ἅτινα ἐγένοντο κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μακρῆς ἐκστρατείας μέχρι τῆς συνομολογήσεως τῆς ὀριστικῆς εἰρήνης, ὅσον καὶ ἂν τυχὸν δὲν ἠδυνήθη ἡ διπλωματικὴ ἀξία τοῦ ἀνδρὸς νὰ ἐπωφεληθῇ τὰ πάντα συμφώνως πρὸς τὰ Ἐθνικὰ συμφέροντα, — ὅλη ἡ ἐναντίον του πολεμικὴ καταπίπτει ὡς κίτριμα βέλος ἐπὶ βράχον πρὸ τῆς ἀκλονήτου ἀληθείας, οὗ μόνον αὐτὸς ἐτόλμησε τὰ θεωρούμενα ἀδύνατα καὶ εἰς τοῦτο προσέβη ἐκ πεποιθήσεως, οὗτι αἱ δυνάμεις τοῦ Ἔθνους του ἦσαν ἱκαναὶ δι' ἓνα ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ὄλων. Καὶ θὰ ἦτο παραλογισμὸς νὰ ἐδέχτο τις, ὅτι πολιτικὸς ἀνὴρ, καταγνώσας τὰς ἠθικὰς Ἐθνικὰς δυνάμεις καὶ ἀναζωογονήσας ταύτας, δὲν εἶχεν ἀναμετρήσῃ τὴν πραγματικὴν ἀδυναμίαν, δὲν εἶχε προσαθεμίῃ ὅλας τὰς πιθανότητας, ὅλας τὰς ἐνδεχομένας ἐκβάσεις.

Ἄλλ' οἱ διαταγμοὶ ὅσον καὶ ἂν δικαιολογῶνται ἐκ τῆς συνέσεως, δὲν εἶναι ἢ ἀδυναμία τοῦ τολμηροῦ. Ὁ τολμῶν κατὰ τοῦτο μᾶς κινεῖ τὸν θανατοφόρον, ὅτι μάλιστα ἐκτείνει τὸν βραχίονα, συλλαμβάνει καὶ τὴν ἐπιτυχίαν. Ἡ τόλμη, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, προϋποθέτει τὸν θρίαμβον καὶ τὰ ἱστορικὰ γεγονότα τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ομάδων μαρτυροῦσι πάντοτε τὴν ἀδιαμφισβήτητον αὐτὴν ἀλήθειαν. Ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος ἀνήκει εἰς τὰς σελίδας τῶν τολμηρῶν πολεμιστῆς ἄλλοτε καὶ μεγαλόφρων πρόμαχος τῶν μεγάλων δικαίων τῆς ἀληθοῦς μάρτυρος πατρίδος του, τάσσεται ἕκτοτε δικαίως εἰς τὴν χορείαν τῶν εἰρηρικῶν ἡρώων.

Ψυχολογήσωμεν τὴν τελευταίαν ἐσωτερικὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν. Μᾶς παρουσιάζεται ὡς μία ἀκατανόητος σύγχυσις. Μία χώρα ἐπαναστατεῖ διὰ τῆς πολιτικῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ χωρὶς καὲν ὠρισμένον πολιτικὸν πρόγραμμα. Καμμία τάξις δὲν προσέρχεται ὄργανωμένη, ζητοῦσα τι ἀποκροσταλλόμενον, ἔχουσα σαφῆ συνειδήσιν ἐνὸς κινήματος, ἀπαιτοῦσα τι θετικόν. Ἡ ἐξέγερσις ὅλων τῶν τάξεων ἦτο ἐνιαία, ἐξέγερσις πηγάζουσα ἀπὸ μίαν δυσφορίαν κατὰ καταστάσεως, ἥτις οὐδένα ἱκανοποιεῖ, οὐδένα ἠδωχάριστεν, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἤθελε. Κάτω τὰ Πολιτικὰ Κόμματα! ἦτο ἡ γενικὴ ἀναβόησις, ἡ ἐκδήλωσις τοῦ γενικοῦ πόθου. Ὁ Λαὸς ἤλπιζεν, ὅτι ἡ πῶσις ὅλων τῶν κομμάτων, ἅτινα εἶχε δημιουργήσῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἦτο ἀρκετὴ νὰ φέρῃ τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως. Καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τὸν ἐπαναστατήσαντα αὐτὸν Λαὸν καμμία ὠρισμένη τάξις δὲν προσῆλθε μὲ συνειδητὴν θέλησιν, μὲ μίαν σημαίαν, μὲ ὄργανωσιν, ἐπομένως μὲ δύναμιν διὰ νὰ ἐπιβληθῇ, ἦτο φυσικὴ συνέπεια νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συγκεχυμένης, ἀορίστου ἐκείνης Λαϊκῆς Ἐπαναστάσεως, ἡ μόνη ὄργανωμένη δύναμις — ὁ Στρατός. Λαὸς καὶ Στρατός συνειδελφώθησαν εἰς τὸ κίνημα, ἀλλ' ἐκπληκτα καὶ τὰ δύο μέρη εἶδον τὴν ἐπομένην τοῦ κινήματος των, ὅτι δὲν ἐγνώριζον τι ἔπρεπε νὰ ζητήσουν, πῶς ν' ἀρχίσουν καὶ πῶς νὰ τεματίσουν αὐτὴν τὴν Ἐπανάστασιν. Καὶ εὐρέθησαν ὅλοι πρὸς μᾶς ἀγωνίας, πρὸ τοῦ ἀδιεξόδου. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς συγχύσεως, εἰς πολιτικὸς κατώρθωσε καὶ εἶδε ποία σταγὼν ἐλαίου ἐχρειαζέτο εἰς τὴν Ἐθνικὴν ἐκείνην τρικυμίαν. Ἡ ἀφύπνισις τοῦ Ἐθνους πρὸς ἑαυτό, ἡ συγκέντρωσις τῆς πίστεως ταύτης πρὸς ἓνα κέντρον. Καὶ ὁ πολιτικὸς, ὁ ὁποῖος διέκρινε τὸ τι ἐχρειαζέτο τὸ Ἐθνος του, ἐπέστη καὶ ὁ ἴδιος, ὅτι αὐτὸς ποῦ θὰ τοῦ ἔδιδε τὴν πίστην ταύτην, θὰ ἦτο καὶ ὁ ἐκλεκτός του. Καὶ ἐνήργησεν. Ἡ ἐνέργειά του ἦτο φωτεινὴ, μία βαθεῖα ἀνατομία τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, τολμηρά, ἀποφασιστικὴ. Ἡ μέθοδος τὴν ὁποίαν ἠκολούθησε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀποστολῆς του ὑπέβλεπεν ἢ ἐπιτυχεστέρα. Αὐτὴ ἡ ἐπιζωογονοῦσα κατάστασις εἰς τὴν Ἑλλάδα διηκολοῦθη τὴν ταχικὴν του. Ὁ ἐπαναστατήσας Λαὸς ἐχρειαζέτο μίαν πίστην καὶ ἓνα πρόσωπον. Ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος ἔδωκε καὶ τὰς δύο ταύτας ἠθικὰς ἀξίας. Πέραν τῆς Ἐθνικῆς δράσεως δὲν ἐχώραζε πλέον παρὰ ἓνα βῆμα τὸν πιστεύσαντα Λαὸν καὶ τὸν ἐμφυνοῦσαν τὴν πίστην του ταύτην Κυβερνήτην του. Ἡ ὠριμότης τῶν γεγονότων εἰς τὴν Βαλκανικὴν ἐπιηκολούθησε ταχύτερον ἀφ' ὅτι εἶχε προβλέψῃ ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος. Εἰς τὴν συμμετοχὴν τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ προσέφερε πᾶν ὅτι ἠδυνήθη νὰ εἶχεν ἔτοιμον κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, ἀλλ' ἡ πολυτιμότερα του προσφορά ἦτο ἡ Ἐθνικὴ πίστις, ἣν εἶχε συγκεντρώσῃ ἢ τολμηρὰ ἀτομικότης του. Καὶ ἡ νίκη ἐκλείσθη εἰς τὰς χεῖρας του.

*

Λεπτομερῆς κριτικὴ τοῦ ἔργου τοῦ Ἑλευθερίου Βενιζέλου θὰ ἦτο σήμερον πρόωρος. Μᾶς λείπουν ἄλλως ἀκόμη τ' ἀπαραίτητα τεκμήρια τῶν νωπῶν εἰσέτι γεγονότων, ἐκ τῶν ὁποίων τινα δὲν ἔφθασαν εἰς τὸν σκοπὸν τῶν. Καὶ θ' ἀπαιτηθῆ τὸ πλήρωμα ἐκεῖνο τοῦ χρόνου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποκαθαίρονται πρόσωπα καὶ πράγματα τῆς συγχρόνου ἀχλύος, διὰ τὰ φανῆ εὐκρινεστέρα ἢ μεγάλη αὐτῆ πολιτικῆ μορφῆ, ἐκ τῆς ὁποίας ἠλλάξεν ἀποτόμως ἡ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ὅλη ἀλήθεια συνήθως εἶναι ἀδύνατος νὰ κατανοηθῆ ὑπὸ τῆς γενεᾶς ἐκείνης, ἣς εὐρίσκειται πρὸ τῆς ἀληθείας ταύτης. Τὸ ὕψος τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων μᾶς ἱστορικῆς περιόδου καταφαίνεται καλλίτερον ἐξ ἀποστάσεως, ὅπως καὶ τὸ ὕψος τῶν ὄρεων. Καὶ εἰς μίαν τοιαύτην ἀπόστασιν δὲν εὐρισκόμεθα ἀκόμη. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν δύναται ν' ἀρηθῆ, ὅτι ὅσον καὶ ἂν εἶχεν ὀριμᾶσιν ὁ καρπὸς τῶν τελευταίων Ἑλληνικῶν νικῶν, ὑπῆρξε πάντοτε εἰς βραχίων, ὅστις ἔτεινε πρὸς αὐτούς, ὅστις εἶπε πρὸς τὸν Λαόν, ὅτι ἦτο ἡ κατάλληλος στιγμή νὰ τείνῃ τοὺς ἰδικούς του βραχίονας. Καὶ ἐκεῖνος, ποῦ ᾤθησε πρὸς τὴν τολμηρὰν αὐτὴν τάσιν, μὲ ὄλην τὴν βεβαιότητα ἕως ποῦ ἠδύνατο νὰ φθάσῃ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἦτο ὁ Ἑλευθέριος Βενιζέλος. Τιμὴ εἰς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ τιμὴ καὶ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ἂν οἷτος ἔτεινεν ἀκόμη περισσότερον ἀπ' ὅτι εἶχε πιστεύσῃ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀφύπνισε καὶ συνεκέντρωσεν αὐτὴν τὴν πίστιν του πρὸς τὴν δρᾶσιν.

*

Τὴν τολμηρίαν, τὴν ὁποίαν ἐξεδήλωσε διὰ τῶν κορυφῶν τῆς ἡ Ἑλληνικῆ φυλῆ κατὰ τοὺς δύο πολέμους, τὴν βλέπομεν συσσωματωμένην καὶ εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Στόλου τῆς Ἑλλάδος Ναυάρχου **Κουντουριώτην**. Ὑπῆρξεν ὁ ἠθικὸς παράγων τῶν λαμπρῶν νικῶν τοῦ Ναυτικοῦ μας. Ὁ γνωρίζων λεπτομερῶς τὰ τῆς ἐπιλόνου, μακροῦς ἐνεργεῖας τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου κατὰ τὸν πόλεμον, σταματᾷ ἐκπληκτικὸς πρὸ τῆς θαυμαστικῆς γενναιότητος τοῦ ἀνδρός. Ἡ Ἑλληνικὴ πίστις συγκεντροῦται ὁλόκληρος εἰς τὴν σθεναρὰν ἀπόφασίν του: Ἀναλαμβάνω! Καὶ ἐξορίθη εἰς τὸν ὑψιστὸν ἀγῶνα, μὲ τὴν αὐτοπεποίθησιν ἐκείνην τοῦ μεγάλου Κανάρη, ὅστις εἰς τὰς ὑπερόχους ἐπιχειρήσεις του ὠδηγήθη μόνον ἀπὸ τὴν πίστιν, ὅτι ἔπρεπε νὰ νικήσῃ ἢ ν' ἀποθάνῃ. Ἡ πίστις αὐτῆ τοῦ ναυάρχου **Κουντουριώτου** ἔγινε κτῆμα ἐκάστου Ἑλληνοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐκάστου ναύτου. Ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῶν ἐφυγαδευθῆ ἢ ἀμφιβολία. Εἶπον ὅτι θὰ συνέτριβον τὸν ἐχθρὸν καὶ θὰ ἐκνυρίαζομεν τοῦ Αἰγαίου. Σταθερὰ ἢ ἀπόφρασις, ὀρμητικὴ ἢ ἐνέργεια. Ἐπληξάν καιρίως. Ὁ Ἑλληνικὸς Στόλος ἐπλευσεν ἀμέσως εἰς τὴν Αἴγιον, τὴν κατέλαβεν, ἀντιπαρετάχθη ἐκεῖ πρὸ τοῦ ἐχθροῦ, τὸν προεκάλεσε, τοῦ συνέτριψε ἀπ' ἀρχῆς τὸ ἠθικόν του. Καὶ ὅταν ἐτόλμησε νὰ ἐξέλθῃ τῶν Λαοδανελίων, ἦτο ἤδη ἡττημένος. Καὶ κατάπληκτος ὁ κόσμος εἶδε τὸ πρωτοφανὲς θέαμα: Ἐνα πλοῖον τοῦ ὁποίου ἢ βαρύτης τοῦ ὀπιπομένου χάλυθος δὲν ἦτο ἠνωτέρα τῆς τοῦ ἐχθρικοῦ, κατενίκησεν ἕνα ὁλόκληρον στόλον, ἔτριψε εἰς ἐπινειδίους φυγὴν ὁλοκλήρους ἰσχυρὰς μονάδας, πανικοβλήτους ζητούσας νὰ κωδῶσιν εἰς τὰ στενά. Δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν δεόντως τὴν μαχητικὴν ἀξίαν τοῦ «**Ἀβέρωφ**», ἀλλ' ἀπεριόριστος εἶναι ὁ θαυμασμός μας πρὸς τὴν ψυχικὴν δύναμιν τῶν πληρωμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ, ἣς

ὑπῆρξε καὶ ὁ πρωτουργὸς τῶν λαμπρῶν αὐτῶν ρικῶν του, ἰσαξίων τῶν τοῦ παρελθόντος.

✱ Κατὰ τελευταίαν φωτογραφίαν Γ. ΜΠΟΥΚΑ ✱

Μὲ τοιαύτην ἠθικὴν ἐνδυνάμωσιν, μὴ λιμνάζον πλέον εἰς τὴν ἀπραξίαν τοῦ Ναυστάθμου ἀλλὰ δοξασμένοι τῶρα τὸ Ἑλληνικὸν Ναυτικόν, ἀναδιοργανούμενον εἰς τὰς εὐνοτέρας διαστάσεις, ὅπως ἐπιθυμεῖ ὁ μεγαλοῦδεάτης Βασιλεὺς του καὶ τὸ Ἔθνος, θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀδιάσειστον ὑπερίσχυσιν τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας.

Μὲ τὰς δάφνας πλέον δύο πολέμων ἐστεφανωμένον τὸ Ἔθνος ὑπερηφάνως προσατενίζει τὸ μέλλον, ἓνα μέλλον ἀναπτύξεως ὅλων τῶν ἀνωτέρων ἐκπολιτιστικῶν δυνάμεών του; Ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ πιστοποιηθεῖσα ἐπὶ τῆς Βαλκανικῆς ἐκ τῶν δύο πολέμων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων των, θὰ βαίῃ κατ' αὐξοῦντα βαθμὸν τῆς ἀναπτύξεως τούτου. Ὅλα τὰ πεδία τῆς ἀνθρωπίνης δράσεως διανοίγονται γόνιμα καὶ εὐοίωνα εἰς τὸν Ἑλληνισμόν. Ἡ παραγωγὴ τῆς γῆς, ἡ βιομηχανία τῶν προϊόντων τῆς, ὁ πλοῦτος τῶν θαλασσῶν, ἡ ναυτιλία, τὸ ἐμπόριον, τὰ γράμματα, αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι καλοῦν τὴν νέαν, μεγεθυνθεῖσαν Ἑλληνικὴν γενεάν, εἰς

Ἐργασίαν, ἐνέργειαν, δράσιν. Καὶ ἐὰν ᾖναι δικαία ἡ ἐκτίμησις καὶ ἐπιβεβλημένος ὁ θαυμασμὸς πρὸς τὰς Πολεμικὰς ἀνδραγαθίας τῆς Νέας

1913

Γενεᾶς, δικαιολογημένα εἶναι καὶ αἱ εὐτολμοὶ προσδοκίαι διὰ μίαν σύντονον, ἀκαταγώνιστον, συστηματικὴν, ἀναγεννητικὴν ἐργασίαν. Ἡ συνολικὴ ἐργατικότης καὶ ἡ ἀκατάβλητος εὐφροσύνη τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ θὰ ἦναι ἐκείνη, ἣτις θ' ἀναπτύξῃ τὰς ὅλας παραγωγικὰς καὶ ἐκπολιτιστικὰς δυνάμεις τῆς χώρας μας, ἡ ὁποία θὰ βοηθήσῃ ἀσφαλῶς αὐτὴν εἰς ἐδραίωνσιν καὶ ἔτι μεγαλειέραν ἀνάπτυξίν τῆς, διὰ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκμεταλλεύσεως ὅλων τῶν πλουτοπαραγωγῶν πηγῶν, τῶν δυναμένων νὰ τὴν ἐνισχύσουν καὶ τὴν ἐπαυξήσουν, καὶ θὰ καταστήσῃ τὴν Ἑλλάδα μας ἰσχυράν, σεβαστὴν εἰς τοὺς φίλους τῆς καὶ φόβητρον εἰς τοὺς ἐχθρούς τῆς, ὅπως καθώρισεν ὁ πρῶτος συντελεστὴς τῆς Ἑθνικῆς Ἀναγεννήσεως τῆς, ὁ Βασιλεὺς **Κωνσταντῖνος**.

Ὑπὸ τοῦ συναισθήματος τῶν μεγάλων αὐτῶν λόγων θὰ διαπνέηται εἰς τὸ μέλλον πᾶσα Ἑλληνικὴ καρδιά καὶ θὰ καθοδηγῆται πᾶσα ἐργαζομένη Ἑλληνικὴ χεῖρ.

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἤδη προσατενίζει νέους ἀπεράντους ὁρίζοντας καὶ αἰσθάνεται ἐν ἑαυτῷ τὸ φῶς καὶ τὸ θάλπος νέων ἐλπίδων. Τὰς ἀσφαλίζει τὸ ἄσβεστον σθένος τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς καὶ ἡ δαφροστεφῆς ἐποποιία τῶν νικητῶν τῆς δόξης ἀλλὰ καὶ ἐκλεκτῶν τῆς θυσίας. Δὲν εἴμεθα πλέον οἱ τοῦ παρελθόντος ἄνευροι καὶ σκοτωμένοι ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς. Πανσε ν' ἀναπαριστᾶται πλαστογραφημένη ἡ Ἑθνικὴ μας ψυχὴ καὶ ζωὴ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ μας διανοίγονται τῶρα πρὸς νέων κόσμων ἐξέλιξιν, ἦν δὲν ἀντιλαμβανόμεθα ὡς ἄλλοτε ὑπὸ τὸ φῶς τὸ ἀμυδρὸν καχεκτικοῦ δημοσίου βίου, δὲν τὴν αἰσθανόμεθα διαρκῶς σκοροπισμένην καὶ ἀσύντακτον. Ἡ Νέα Ἑλλὰς ἔχει πλέον τὸν μέγαν αὐτῆς **Βασιλέα** καὶ τὸν ὑπέροχον **Κυβερνήτην** τῆς. Ἐκεῖνος τὴν ἔκαμε νὰ μεγαλοπυρρῆ καὶ αὐτὸς τὴν χειραγωγεῖ μεγαλοπραγμῶνως, τὴν ἀνορθοῖ διαρκῶς, τὴν ἀνδρίζει μὲ ἐμπνεύσεις πρωτοβουλίας, μὲ βλέψεις κολοσσιαίου μεγαλείου, μὲ πολιτικὸν θάρσος καὶ εὐστροφον πολιτικὴν ὀξυδερκειαν. Ὁ **Βασιλεὺς τῆς**, ὁ τόσον ἀρδῆτικῶς συνδεθεὶς μὲ τὴν Δόξαν καὶ τὰ Κλέη τῆς Πατρίδος του, εἶναι τὸ νέον σέλας, ἡ νέα στήλη πυρός, ὁ νέος ὁδηγὸς ἀστῆρ τοῦ Ἑθνικοῦ μέλλοντος, ὁ δὲ διευθύνων τὰς τύχας αὐτῆς, ὁ πρωταγωνιστὴς καὶ τολμηρὸς ἀναπλάστης τοῦ Ἑλληνικοῦ δαιμονίου, τῆς νέας αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ Ἑθνικῆς ἀποστολῆς, ἀναβαπτίσεως καὶ εὐημερίας. Ἐξηφανίσθη ἡ παλαιὰ μικροψυχία καὶ μικροπραγμοσύνη, ἣτις ἀπεκτίνωνε τὰ αἰσθήματα καὶ ἀπενάρκον κάθε εὐγενῆ καὶ γενναίαν ὁρμὴν. Ἡ Νέα μας Πατρίς ἀνέκτησε τὴν Ἱστορίαν τῆς, στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἀθανάτων παραδόσεών τῆς καὶ τῶν νέων μεγάλων ἔργων τῆς καὶ διὰ τοῦ νέου μεγάλου ἐθνουσιασμοῦ τῆς δίδει εἰς τὸν ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμόν, τὸν σφριγῶντα καὶ σκιωτῶντα εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς προόδου, τὴν ὑψηλὴν θέσιν τῶν πρώτων αὐτοῦ μεγάλων ἰδανικῶν, διὰ τὴν νέαν Ἱστορίαν τοῦ κόσμου...

Τὴν γενικὴν αὐτὴν ἀναπτέρωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ καθήκοντος συναισθάνεται βαθύτατα καὶ ἡ «**Ποικίλη Στοά**» καὶ ἡ συμβολὴ τῆς εἰς τὸν νέον μέγαν ἀγῶνα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τὴν ὁποίαν ἐκοινολόγησε κατὰ τὴν μακρὰν αὐτῆς διανοητικὴν πάλην, θὰ ἐπισχυθῇ εἰς τὸ μέλλον διὰ τῆς συγκεντρώσεως εἰς τὰς ὀγκώδεις σελίδας τῆς, ὅλου τοῦ πνευματικοῦ Ἑλληνικοῦ κύκλου, τοῦ κεκλημένου ν' ἀγωνισθῇ ὑπὲρ ὑψηλῶν νικῶν ὡς αἱ τῶν δοξασθέντων Ἑλληνικῶν ὄπλων.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΑΡΣΕΝΗΣ

